

Jakelussa mainituille

TYÖNTEKIJÖIDEN JA OPISKELIJOIDEN INFEKTIOTURVALLISUUS VSSH:SSÄ

1. Rokotussuoja

Tartuntatautilaki (1227/2016, 48§) edellyttää, että työskentelyyn sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköiden asiakas- ja potilastiloissa, joissa hoidetaan lääketieteellisesti arvioituna tartuntatautien vakaville seuraamuksille alttiita asiakkaita tai potilaita, saa käyttää vain erityisestä syystä henkilöä, jolla on puutteellinen rokotussuoja.

Esimiesten tulee huolehtia, että em. työntekijällä tai työharjoittelussa tai opetusjaksoilla olevalla opiskelijalla on:

- rokotuksen tai sairastetun taudin antama suoja *tuhkarokkoa* ja *vesirokkoa* vastaan ja
- rokotuksen antama suoja *influenssaa* vastaan influenssaepidemiakauden aikana.
- Näiden lisäksi imeväisikäisiä hoitavalla tulee olla rokotuksen antama suoja *hinkuuskää* vastaan.

Sairaanhoitopiirin kaikissa sairaaloissa hoidetaan tartuntatautien vakaville seurauksille alttiita potilaita, kuten

- yli 65-vuotiaat ja imeväisikäiset
- raskaana olevat
- vaikeasti ylipainoiset (BMI > 40)
- tupakoivat
- juuri leikatut
- kehitysvammaiset
- päihdeongelmaiset
- potilaita, joiden elimistön puolustusjärjestelmä on heikentynyt sairauden tai hoidon seurauksena (esim. leukemia, lymfooma, HIV-infektio, pernan poiston jälkitila, immunosuppressiivinen hoito syöpään, reumaan, suolistotulehdustauteihin tai elinsiirron vuoksi)
- sairautensa vuoksi riskiryhmään kuuluvia, joilla on krooninen sydänsairaus, (esim. sepelvaltimotauti tai sydämen vajaatoiminta), krooninen keuhkosairaus (esim. toistuvasti tai säännöllisesti lääkitystä vaativa astma, keuhkohtaumatauti tai keuhkolaajentuma), diabetes, lisämunuaisen kuoren vajaatoiminta tai muu krooninen aineenvaihduntasairaus, krooninen maksasairaus, krooninen munuaisten vajaatoiminta tai krooninen neurologinen sairaus tai hermolihas-tauti.

Rokotussuoja tarvitaan kun työskennellään potilaan välittömässä läheisyydessä. Potilashoidon lisäksi tällaista työtä ovat myös potilashuoneen siivous tai ruuan jakelu potilaille tai välinehuoltotyö esimerkiksi teho-osastoilla. Suojan vaatimus tuhkarokkoa, vesirokkoa ja influenssaa vastaan koskee esimerkiksi alla lueteltuja työntekijäryhmiä:

- lääkärit
- hammaslääkärit
- hoitajat
- suuhygienistit
- laitoshuoltajat
- osastonsihteerit
- potilaskuljettajat
- terapeutit
- erityistyöntekijät, esimerkiksi askarteluohjaajat, sairaalaklovnit, tulkit
- sosiaalityöntekijät
- näytteenottoon osallistuva laboratoriohenkilökunta
- potilaiden kuvantamiseen osallistuva henkilökunta
- sairaala-apteekin henkilökunta, joka luovuttaa potilaille lääkkeitä tai käy tai työskentelee potilashoitoa antavilla osastoilla
- ensihoidon työntekijät, ensihoitajat, ambulanssihenkilökunta

Hinkuuskän osalta suojan vaatimus koskee edellä mainituista työntekijäryhmistä niitä, jotka hoitavat alle 1–vuotiaita, eli lähinnä lastenosastojen, synnytys- ja synnyttäneiden osastojen, lasten poliklinikoiden ja teho-osastojen ja päivystyksen lääkäreitä, hoitajia ja lähihoitoon osallistuvia terapeutteja.

Lain tarkoittama rokotussuoja on oltava potilastiloissa säännöllisesti työskentelevillä. VSSHP:n johto on määritellyt asiakas- ja potilastilat, joissa työskentelevillä työntekijöillä tulee olla suoja tuhkarokkoa, vesirokkoa ja influenssaa vastaan. Näitä tiloja ovat

- sairaalaosastot
- päivystysvastaanotot
- ensihoito
- ajanvarausvastaanotot
- operatiivinen toiminta
- synnytyssali
- laboratorion näytteenotto osastoilla ja näytteenottopisteissä
- kuvantamisen tilat
- terapiatilat
- sairaalan sosiaalityön tilat, joissa tavataan asiakkaita ja potilaita

Lisäksi imeväisikäisillä (alle 1–vuotiaita) hoitavilla työntekijöillä tulee olla rokotussuoja hinkuuskää vastaan lastenosastolla, synnytys- ja synnyttäneiden osastoilla, lasten poliklinikoilla ja teho-osastoilla.

Rokotussuojan arvioinnissa huomioidaan, että tartuntariski on pieni epäsäännöllisesti toistuvassa, lyhytkestoisessa tai etäällä potilaasta tapahtuvassa työskentelyssä tai jos työntekijän oma potilaskunta ei kuulu influenssan vakaville seurauksille alttiiden ryhmään eikä hänen työpisteensä ole sellaisessa yksikössä, jossa asioi alttiita potilaita sekä silloin kun em. vakaville seurauksille altis potilas asioi vain satunnaisesti toimintayksikössä.

Tarvittaessa esimies vaatii työterveys- tai opiskeluterveydenhuollon todistuksen soveltuvuudesta tehtävään.

2. Tuberkuloosiriskin selvitys

Tartuntatautilain 55 § nojalla tulee ennen palvelussuhteen alkua selvittää, että työntekijä tai opiskelija ei sairasta tarttuvaa keuhkotuberkuloosia. Tuberkuloosiselvityksen kohderyhmät on mainittu VSSHP:n infektioturvallisuuskyselylomakkeessa.

Terveystarkastus toteutetaan uuden työsuhteen alkaessa, jos edellisestä terveystarkastuksesta on kulunut yli 2 vuotta.

Esimiesten tulee huolehtia, että em. ryhmiin kuuluva työntekijä tai opiskelija esittää ennen potilastyöhön ryhtymistä työ- tai opiskeluterveydenhuollon antaman todistuksen siitä ettei hänellä ole tartuttavaa keuhkotuberkuloosia.

3. Tutkimukset salmonellan vuoksi

Tartuntatautilain 56 § mukaan työnantajan on vaadittava työntekijältä luotettava selvitys siitä, ettei tällä ole salmonellatartuntaa, jos työntekijä on sellaisissa tehtävissä, joihin liittyy salmonellatartunnan tavallista suurempi leviämiskaava. Selvitys on vaadittava myös harjoittelijoilta ja muilta vastaavilta henkilöiltä, jotka toimivat työpaikalla ilman palvelussuhdetta.

Ennen kuin työntekijä tai opiskelija on esittänyt edellä mainitun selvityksen, hän ei saa toimia VSSHP:ssä ruokahuollossa.

4. Infektioturvallisuuskysely ja hygieniaohjeet

VSSHP:n vaatimukset työntekijöiden ja opiskelijoiden infektioturvallisuudesta sisältyvät VSSHP:n infektioturvallisuuskyselylomakkeeseen (HT 255a, 12.2017), jonka jokaisen VSSHP:n työntekijäksi tai VSSHP:n sairaalaan potilastyöhön harjoittelijaksi tulevan tulee toimittaa ennen työsuhteen alkamista työterveyshuoltoon tai opiskeluterveydenhuoltoon.

Työntekijän ja opiskelijan tulee perehtyä www.hoito-ohjeet.fi -sivustolla oleviin VSSHP:n hygieniaohjeisiin sekä johtajaylilääkärin ohjeeseen 2/2014 (Työntekijöiden ja opiskelijoiden työasu- ja hygieniaohje).

Tämä ohje korvaa johtajaylilääkärin ohjeen 2/2017 ja tulee voimaan välittömästi.

MIKKO PIETILÄ
Mikko Pietilä
johtajaylilääkäri

WIVEKA KAUPPILA
Wiveka Kauppila
vs. hallintoylihoitaja

JAKELU VSSHP Ylilääkärikokous
VSSHP Ylihoitajat
VSSHP Osastonhoitajat
Opetushoitaja Sari Pitkänen
Länsirannikon Työterveys Oy